

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura sârbă maternă

Testul 2

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Daје се текст:

Географија – Бранислав Нушић

Професор је у недостатку глобуса употребљавао главу једнога нашега друга, некога Сретена Јовића, који је одиста био тако глават да је представљао прави покретни глобус.

Други пут опет објашњавао нам је на Сретеновој глави путању онога путника који би за љубав географији, да би потврдио четврти доказ о округлини Земљиној, кренуо се са једне тачке и идући увек у истоме правцу стигао опет на ту тачку. Професор је пошао од Сретеновог носа, као тачке која је врло јасно маркирана. То је објашњење отприлике овако изгледало:

– Узећемо дакле нос као полазну тачку – и ту наслони свој кажипрст на Сретенов нос, па га затим упути, вукући ноктом по лицу, ка левом уву – и кренућемо на исток, то јест на ону страну света са које Сунце истиче, затим ћемо... Сретене, да испереш уши, пуне су ти блата као да си сад из свињца изишао... затим ћемо обићи Земљину куглу и доћи на супротну страну света... Ја сам ти, Сретене, још прошлога часа казао да ошишаш ту косу. Иако на тој супротној страни света живе дивљаци, ја ипак нећу више да провлачим прсте кроз ту твоју прљаву косу... То је та страна где је ноћ кад је код нас дан и, обратно, где је дан кад је код нас ноћ. Затим ћемо ићи све даље и даље, прећи ћемо преко Сретеновог десног увета, па опет даље и даље и даље, и ево нас на Сретеновом носу одакле смо и пошли!

А ваља знати да је наш професор географије имао доста тешку руку и да се врло радо њоме служио.

Још горе би било када би нам објашњавао планетни систем.

– Нека изађу оне планете од прошлога часа! – рекао би.

Те планете били смо Живко, Сретен и ја.

– Ти, Живко, као што се зна, ти си Сунце. Стани овде и тихо, мирно, окрећи се око себе!

– Ти ћеш се, Сретене, такође окретати око себе, а, окрећући се око себе, да трчиш и око овога Живка који представља, као што знаш, Сунце.

Затим стави мене у ред.

– Ти си Месец. Ти ћеш се окретати најпре око себе, па, окрећући се око себе, окретаћеш се и око овога Сретена и, с њим заједно, окретаћете се око Сунца, односно око Живка.

Он то нама тако објасни, па онда узме штап и стане са стране као укротитељ зверова како би нас кврцнуо по глави ако ко погреша, и онда, на његову команду, стане једно окретање и трчање да те бог сачува. Окреће се Живко у месту, окреће се грешни Сретен око себе и око Живка, окрећем се ја око себе па око Сретена и с њим заједно оптрчавамо Живка. Не направимо ни први круг честито, а ми се сва тројица срушимо онесвешћени од вртоглавице. Најпре паднем ја као Месец, на мене се сручи Земља, а на њу Сунце. Направи се једна гомила, нити знаш ко је Месец, ко Сунце а ко Земља. Видиш само, вири једна нога Сунчева или нос Земљин или тур Месечев.

Напишите одговор на сваки од следећих захтева који се односе на дати књижевни текст. Одговор упишите у простор наведен у уносу сваког захтева.

1. Допуните следеће изјаве одговарајућим објашњењем:

3 поена

а. Реченица „– Нека изађу оне планете од прошлога часа!“ се завршава знаком узвика, зато што је то реченица.

б. У причању овог духовитог дела преовлађује

2. Одабери једну од следећих опција које одређују којој врсти припада роман Аутобиографија:

- а. Биографски
- б. Аутобиографски
- ц. Авантуристички
- д. Фантастични

2 поена

Слово тачног одговора је:

3. Професор је у недостатку глобуса употребљавао главу:

- а. Сретена Јовића б. Живка ц. Бранислава д. сунцокрета

2 поена

Слово тачног одговора је:

4. Да би потврдио четврти доказ о округлини Земљиној како је професор објашњавао?

6 поена

5. Обележите словом x тачност сваке изјаве на основу информација датим у књижевном делу.

6 поена

Изјава	Тачно	Нетачно
а. Професор је рекао Сретену да ошиша косу.		
б. Професор је вукао Сретена за косу.		
в. Професор је рекао Сретену да има прљаву косу.		
г. Живко је представљао Месеца.		
д. Сва тројица срушили су се онесвешћени од вртоглавице.		
ф. Професор је имао тешку руку.		

SUBIECTUL AL II-LEA

(30 de puncte)

Даје се реченица:

У нашој гимназији постојао је један глобус, који је годинама стајао на орману у директоровој канцеларији, али је тај глобус изгледао тако бедно да га је жалост било погледати. Осовина му се тако била искривила да би се, приликом експеримената, увек друкче окретао но што је професор тврдио да се земља окреће. Северну Америку покривала је једна огромна мрља од мастила, тако да смо ми били убеђени да је то управо Црно море, а тамо где треба да лежи Африка била је велика рупа, те ниси знао да ли су то Енглези ископали Африку да нађу фараонске гробнице или је каква американска експедиција, по упутствима Жила Верна, сишла у утробу Земљину. Међутим, вероватније но обе ове претпоставке, биће да су се професори, измеђ' часова, објашњавали о дневној политици, па употребили и глобус као аргуменат!

1. У датој реченици реч *глобус* јесте:

- а. заједничка именица б. властита именица ц. градивна именица д. именица

2 поена

Слово тачног одговора је:

2. Реч *нашој* јесте:

- а. именица б. заменица ц. придев д. властита именица

2 поена

Слово тачног одговора је:

3. Поред сваке речи напиши врсту којој припада:

8 поена

гимназији	_____	осовина	_____
један	_____	велика	_____
орману	_____	огромна	_____
га	_____	Африка	_____

4. У реченици „Северну Америку покривала је једна огромна мрља од мастила.“ предикат је:

- а. глсголски б. именски ц. безлични д. неодређени

2 поена

Слово тачног одговора је:

5. Напиши облике множине следећих именица:

4 поена

• гимназија -

• осовина -

• професор -

• експедиција -

6. Именицу *мрља* мењај по падежима.

2 поена

7. Напиши падеж следећих речи:

4 поена

• гимназији -

• глобус -

• орману -

• мастила -

8. Одреди падеж, род и број речи *политици* из текста.

6 поена

SUBIECTUL AL III-LEA

(30 de puncte)

Даје се текст:

Пролетња зора

Војислав Илић

На истоку плавом рујна зора руди;
Дижите се, децо, дижите се, људи.

Устале су пчеле, подигло се цвеће,
Са далеких гора поветарац леће;

У мирису цвећа, у бисерној роси
Он вам свако здравље и весеље носи.

По пољима травним разлеже се јака,
Одјекује небо и гора далека.

И кроз тихе равни поточић кривуда,
А песме и свирке разлежу се свуда...

Од здравља и среће надимљу се груди,
Устаните, децо, рујна зора руди.

Када си прочитао песму запазио си шта се догађа у пролеће. У песми песник је забележио неколико идеја:

- У мирису цвећа, у бисерној роси пролеће здравље и весеље носи.
- Песник примећује промене у природи.
- Пролетњи дани измењују свет.

Напиши састав о јесени, од најмање 150 речи на основу текста и твојих осећања и расположења о јесени. **30 поена**

Напомена бр. 1

Оцењивање се додељује на следећи начин:

- за садржај стилског дела - **20 поена**
- за логички ред идеја и њихову исправну формулацију - **4 поена** (логички распоред идеја - 2 поена, исправна формулација идеја - 2 поена);
- изглед стилског дела - **6 поена** (поштовање правила савременог књижевног језика - 3 поена, употреба стандардног српског - 2 поена, читљивост текста - 1 поена).

Напомена бр. 2

Ученик ће добити бодове само ако напише стилско дело у потребном обиму.

Blank writing area with horizontal lines.